

Istoricii români

Clain, Șincai, Bărnăuțiu, Lau- rian, Ilarian și Hurmuzachi despre unirea cu Biserica Ro- mei, și despre folosele unirei.

„Dér pentru ce se se îngrope
mitropolia (Bălgradului)?
Au nu pentru aceea, ca Românii se fă
supuși nămuriloră acelora, pe cari ei
le-au întorsu la creștinătate?
Șincai, Cronica An. 1721.

Unirea cu Biserica Romei, așa
cum o făcuse episcopul Atanasie,
s'a părut tuturor bărbăților
noștri luminați din seculul tre-
cut și din seculul presentu un
pasu foarte greșit în ce privește
viitorulă acestei biserici și viito-
rulă națiunei române din Tran-
silvania.

Dacă unirea noastră cu Bise-
rica Romei, chiar așa cum o fă-
cuse episcopul Atanasie, ne-a
adus în timpu de 200 de ani
biserica română de Alba-Iulia în
situațiunî atâtu de grele, totu-
deuna în pericolu de a fi conto-
pită în biserica unghurască, totu-
deuna unu focariu viu de desbinări
între Românii Transilvaniei, cu
atâtu mai periculoasă este catoli-
sarea seu schimbarea totală
a credinței noastre, ce o făcu
mitropolitul Vancea la anii 1872
și 1882.

Spre a-ne pute da bine sēma
despre adēncimea abisului. În
care este aruncată biserica și na-
țiunea română din Transilvania
prin decisiunile celor două con-
cilio ale mitropolitului Vancea,
este datorința noastră să cercetăm
și să cunoșcem părerile și vede-
rile neinteresate ale celor mai
marî bărbăți ai noștri naționali
asupra unirei și asupra pericole-
lor, ce conține această legătură
cu catolicii, pentru biserica și pen-
tru naționalitatea noastră.

Ētă ce ne spune Părintele
Samuil Clain în privința unirei:
cum fū înșelat mitropolitul Teo-
filu cu mărturisirea credin-
ței în limba latină, pe care
dēnsul nu o pricepea; cum des-
poiară Iesuitii pe episcopii noștri
de titlul și de prerogativele de
mitropolit; cum suprimară
vechiul titlu de Mitropolie a
Belgradului; cum falsificară acești
Iesuiți, misionarii Propagandei din
Roma, o diplomă împărătescă,
prin care puseră în capul episco-
pului unu teologu iesuit; cum
fabricară alte două instrucții
în numele Papei și în numele ar-
chiepiscopului din Strigon; cum
persecutară Iesuitii pe episcopul
Inocențiu Clain, care voia să
scape de ei; cum cercau Iesuitii
incă de atunci, ca de aci înainte
să fā dēnsii episcopi ai Români-
lor de Alba-Iulia.

„Făcu paterul Barani, dice
Samuil Clain, mărturisirea unirei
cu biserica Romei în limba la-
tină, care limbă Teofilu
nu o înțelegea, în care nu se
scie din ce pricină n'au dat
Barani episcopului titlu de Mitro-

polit și de Archiepiscopu”

„Pe lângă acesta pater Heve-
nesi, provincialul Iesuitilor, a lu-
crat, de s'au pus pe lângă episco-
pū unu theologu (catolicu)
... Se mai află în arhivul
dela Blașiu încă două instrucții,
una dela Papa, alta dela archie-
piscopul Strigonului Colonits, prin
care autoritatea episcopu-
lui românescu foarte se ciontă,
er puterea teologului (catolicu) in-
tr'atata se lătesce, câtu Episco-
pū se pōte dice a fi numai vi-
cariul teologului. Multu au
stătut Iesuitii de episcopul Atana-
sie, ca să iscălescă acele instrucții,
ci Episcopul nicidecum n'a vrut
a le iscăli, că au cunoscut mē-
stria Iesuitilor. Tōte aceste
trele (diploma a doua leopoldină
și instrucțiile) se socotū a fi nu-
mai scorniturile (falsificările)
Iesuitilor, cari în totu chipu
voiau să stăpānescă
peste clerul românescu.
Așa Românii mai de multu in-
tr'unu chipu, acuma altmintrelea
au fostu asupriți.”

„Pricina, că titlu Mitropoliei
mai în urmă s'au adus supt in-
doială, au fostu, că Barani în
cartea Mărturisirei Unirei
și în protestația, ce au datu cle-
rul, care au fostu latinesce,
pre Episcopu nu l'au intitulat
Archiepiscopu, și sminta
acesta n'au putut Atanasie să o
bage în sēmă, fiind-că n'au sciut
latinesce.”

Ear despre intrigile Iesuiti-
lor în timpul episcopului Ino-
cențiu Clain, se exprimă Samuil
Clain astfel:

„Theologul Ianoșu era om
trufaș și voia pe episcopu să-l
supună de totu, ci episcopul nu
se lāsă... Decī Balog (Iesui-
tul) au datu spate episcopului cu
alți iesuiți... și cu Petru
Aronu vicarul și cu alți străini
și așa cu toții părără pe episco-
pū la Maria Theresia, bāgan-
du-i de vină, cumcă în săboru ar
fi dīsū, au legea vē veți muta,
au de mijlociri vē veți gândi,
cumcă lasă să se citescă în bise-
rică cărți neunite... cumcă
de va rămāne elu episcopu,
unirea nu va pāsi mai de
parte, cumcă nația românescă
... nice nu-și aduce aminte
de privilegiile, cari episco-
pū în numele nației și alu cle-
rului le cere dela împēratul.”

Ear după eșirea episcopului
Clain din Ardélu „în poporū se
auđiau așa cuvinte, cumcă Clain
pentru aceea au eșit din țēră, pentru
că au vēđutū, că unirea nu
e bună, și i-au părutū rēu, că au
unitu atata mulțime de suflete,
din care causă se întorceau la
neunire.”

„(Episcopul) Klain aducēn-
du-și aminte de rēutățile, ce le-au
făcutu Iesuitii episcopului, în an.
1746 în 10 Sept. au slobodit
asupra teologului (catolicu) o ana-
temă în scris, și o au trimisū la

Aronu să-o publice prin diecesă
și pe teologu să-lu gonescă afară
din curte.”

Ear de altă parte Iesuitii cer-
cau încă de pe atunci să se facă
dēnsii episcopi în mitropolia de
Alba-Iulia. Samuil Clain scrie
în această privință:

„Episcopul unitu „Aronu”,
după alegerea sa ca episcopu,
s'au dusu la Viena unde multu
impedecare a avut dela teologu
iesuitu Pater Salbek, care voia să
fā episcopu, seu măcaru vicaru.”

Să vedem acum, cari erau pă-
rerile despre unire ale unui bār-
batu atâtu de luminatū, cum a
fostu Șincai, care nu înceta să
ne rechieme în continuu la cons-
ciința drepturilor noastre politice
și bisericesci.

Să vedem, ce ne spune dēn-
sul, despre recunoscerea Papei ca
capu alu bisericii creștine și des-
pre folosele, ce le au avut Ro-
mānii din unire.

Vorbindū despre unirea, ce o
făcuse cu biserica Romei Ioani-
țiu, domnul și împēratul
Romānilor și alu Bulgari-
lor pe la a. 1202, Șincai se
esprimă astfel:

„că Românii și Bulgarii prin
chrisovul lui Ioanichie (prin care
se unesc cu biserica Romei) nu
și-au lāsāt legea și obiceiurile
cele mai dinainte, ci numai așa
s'au supus bisericii Romei, ca
să ție pe Papa celū mai āntāiu
între patriarși și să nu hulescă pe
latin și obiceiurile lor, cum au
făcutu și cei din Ardélu, când
s'au unitu.”

„Ear Rușii din Poloni și
Ungaria nu bine au lucratū,
când au adāgatū în simbolul
credinței cuvintele: „și din Fiul”,
cāci legea și obiceiul celū
vechiu au trebuit ținutū.
Așa ar fi fostu unirea adevērată,
ca apusenii să ție obiceiurile
sale și rēsāriteni erā ale sale și
unii pe alții să nu se hulescă”
(Chronica, an. 1202.)

Ear despre unirea Romāni-
lor din Ardélu cu biserica
Romei, Șincai se exprimă astfel:

„care unire n'au statū nici nu
stā într'alta, decâtū să nu cleve-
timū pe cei ce se ținū de biserica
Romei pentru obiceiurile lor, er
noi Românii să ne ținemū obi-
ceiurile bisericii rēsāritului, și la-
tinii încă să nu ne clevetescă pe
noi, căci celea patru puncturi,
care suntū între uniți și ne-
uniți (cu iertare să fā de mine)
ne cum să le scie românii
cei proști și neinvēțați, dēr
dintre cārturarii românesci,
incă mulți nu le înțelegū,
ci numai pleve vorbescū,
neînțelegēndū unul pe al-
tulū.”

„Unirea acesta, cum se va a-
rāta la locul seu, mai pre urmă
numai popilor au folositū,
că aceștia au dobēnditū puțină

*) Samuil Clain, Inceputul Unirei la
Cipariu Acte și Fragmente pag. 83—104.

scutință cam anevoiă, dēr nobilii
au rēmasū și rēmanū cu buzele
dramboiate până astāđi, căci la-
tiniloru destulū le este, că înșe-
lāndū pe Romāni în partea lorū,
au pututū învinge cu numărulū
pe calvini, cari în sine erau cei
mai tari în timpulū acela.

„Romānii cei proști au
gemutū sub tirāniā până la
a. 1785, când s'au milostivitū au-
gustulū împēratu Iosifū II a stri-
ca iobāgia, precum se va arāta
la anulū acela. Baremī de ar fi
trāitū împēratulū Iosifū, până când
ar fi ușuratū și jugulū bieților
proști, cari nu multu s'au ușu-
ratū prin stricarea iobāgiei” (Chro-
nica, An. 1514).

Totu Șincai aduce mărturia is-
toricului Bod Peter, că preoții
romāni dela 1698 nu aveau nici o
sciință despre punctele dogmatice:

„Stringāndu-se soborū mare,
dice Bod Peter, la Belgradū sub
glōbā de 64 florinți, carele dintre
preoții românesci n'ar veni, și a-
colo s'au cetitū poruncile împērā-
tesci, cari puținī înțelegēn-
du-le dintre preoții românesci gān-
dea, că ei fără de scirea lorū toți
s'au boieritū. Ci după ce au vē-
đutū cu vreme, că totu întrū a-
celași statū au rēmasū, au ince-
putū a se lāpēda de unire și a
pofți preoți neuniți, cari să le
slujescă” (Chronica An. 1698).

Totu Șincai ne spune, că pe
vremile aceste Romānii persistau
cu țārā în credința lorū strămo-
șescă:

„Romānii din Ardealū pe ace-
lea... turburate vremi se nevoia să
ținā credința, care dela ince-
putū o au luatū și carea biserica,
sfințele săborā a tōtā lumea și SS.
Pārinți au invēțatū. Se sfādea
grecii cu latinii pentru credință,
erā Romānii nu scia de acele prici
ale lorū, ci cum am dīsū petre-
cea întrū credința și invēțatura
creștinescă, care moșii și strămo-
șii lorū dela începutulū bisericii
creștinesci o au luatū.” (Chronica
An. 1696).

Așa dēr de schimbarea reli-
giunei, cum ni-o înfāțișezā mani-
festulū iesuitilor, și anume, că noi
„primimū, mărturisimū și credemū
tōte, căte le primesce, mărturi-
sesce și crede Biserica catolică”
potū să vorbescă astāđi numai o-
menii fără de studii, și fără de
iubire de biserica noastră națio-
nală.

Despre Vlădica Atanasie, care
făcuse unirea, Șincai relatēză ur-
mātōrele după Cserei:

„Și mergēndū la Viena dela car-
dinalulū Colonicu cu mare cinste
s'au primitū și i-au aruncatū un
lanțu de aurū în grumađi: acesta
i-au fostū tōtā mergerea înainte,
că tocma pre cum lucrā draculū,
de cautā voia omului, pēnā ce-lū
aduce la pecatū, apoi lū pōrtā pe
unde vrea, așa au făcutū și cu
Vlădiculū, până când l'au apucatū
în cursă; pentru că popistașii cu
tōtā șfiala lū cinstea până atunci,
er după aceea i-au luatū tōtā o-

cârmuirea din mână, și este un iusit lăngă densusul pururea, fără de a căruia scire și voiă nief o carte pôte scrie cuiva. Bucuros s'ar lăsa de unire ca acesta, d'ér nu' lăsa. De au mâncat s'arat bée, că adevărat i-or împlé p'harul (Chronica An. 1701)."

Șincai totu acolo declară unirea noastră cu Biserica Romei, ca o simplă alianță cu drepturi egale pe teren bisericesc, ér nu ca supunere:

"Că și acum, dice densusul, se află nebuni ca aceia, cari gândesc că greco-catolicii, pentru că se numesc uniți, trebuie să fiă supuși catolicilor, ci înțelepciunea arată, că a fi unită cuiva atât însemnăză câtă a fi lui asemenea, și nu supus" (Chronica An. 1701).

Intr'altu locu Șincai arată nebunia acelora, cari susțin, că nu pôte fi episcopiă adevărată, decât nu va fi întărită de patriarhul Romei.

Eată cuvintele densusului:

"Vlădicul Ionu Patachi, ca unul ce și latinu se făcuse mai înainte de a fi vlădică românesc, după réu obiceiul acelora cari ținu că în lege stă credința și n'émul cuiva, precum scrie Samuilu Clainu de Sadu, își băgase în capu încă de tineru, că nu pôte fi vre-o episcopiă adevărată pe lume de nu va fi întărită de patriarhul Romei. . . . Inse Biserica Românilor din Ardelu alu căreia arhiepiscopu S. Theofilu au șeputu în săborul celu de antăiu a totă lumea și antăiu dela Nichea, unul fiindu din cei 318 părinți. . . . ce lipsă au avutu de întărire patriarhului Romei. Au nu pentru aceea s'a făcut episcopia Făgărașului, ca să se îngrope mitropolia Belgradului? Dér pentru ce să se îngrope mitropolia? Au nu pentru aceea, ca Români să fiă supuși n'émurilor acelora, pe cari ei le au întorsu la creștinătate". (Chronica, An. 1721.)

Totu despre folosele unirei Șincai se exprimă în următorul mod: "Dintru aceste poți culege, câtă s'au nevoitu dușmanii spre stricarea neamului românesc. Iesuitii încă așa lucra pentru folosul Românilor, ca ei apoi să obladuască peste Români. . . . Dreptu aceea n'au numitu Pater Barani, care a făcutu mărturisirea credinței, . . . pe Teofilu mitropolitu cum era, ci numai episcopu". (Chronica, An. 1697).

"Ci noi Români, de vomu lua afară clerul celu unitu, care încă mai numai atăta se socotesce câtă a cincea rotă la caru, ce folosu amu avutu séu avemu din tôte aceste (unire)". (Chronica, An. 1699).

Intr'altu locu Șincai, cu adencă durere se exprimă ast-fel despre aservirea poporului român de către alte n'émuri străine, și anume sub pretextul religiunei creștine:

"Vai, n'émului românesc, și éráși vai! carele uitându-și vița și sémênța, geme sub jugul altor n'émuri, nu pentru altceva, ci numai pentru neinvătătura, nedragostea între sine, nepriceperea sa și vicleslugul n'émurilor celor străine, care cu frumoșe pretesturi, mai ales ale legii creștinesci . . . înșelă pe bieții Români, de-i stăpânesc și în ziua de acum. Nu vreau eu să numescu n'émurile aceste, ci numai dicu: Ce păstoru ai, ale căruia cuvinte nu le înțelegi? Veđi, socotesce și judecă, ce vreau arhieriei aceștia? să te învețe să ți prinđă partea pe lumea acesta, au să te ducă la ceriuri? Nu crede, o, Române!.. voescu ca . . . tu să rămâi robu acelora, pe cari mai marii t'ei i-au stăpânitu ore când. Deșteptă-te, dreptu aceea, o iubită n'émulu meu și ai minte!" (Chronica, An. 1563.)

(Va urma.)

CRONICA POLITICA.

— 31 Martie.

În ședința camerei austriace dela 18 Martie a. o. n. deputatul Dr. Zuck a ținutu un discurs îndreptat în contra liberalilor și a politici lor, dicendu că liberalii austriaci atrag s'ermănele victime pentru a-le sugruma naționalitatea; și pentru-că ele cunoscă acesta, se luptă din răsuperi pentru esistența lor națională. Este lupta pentru esistența celorlalte națiuni ale Austriei; această luptă o p'rtă Cehii, Slovenii, Polonii și aceștia cu mai multă noroc decât noi — și apoi Rutenii. Până când această luptă nu va fi stirsită — și ea nief când nu va fi adusă la capetu astfel, cum credeți D-vostre, căci este absolutu imposibilu, ca națiunile să se lase îndușite și comandate de liberalii nemți — până când ei sunt dispuși a crede, că numai singuri au dreptul și ceilalți trebuie să se supue, până atunci va dura și dușmânia, pentru care vina oade numai asupra liberalilor, fiind-că ei voiescu să aibă prerogativele și unu orecare plus la masa comună la care sedă poporele Austriei. Cu tôte că li-

beralii ceru în programul lor ca cestiunile naționale și politice să fiă eliminate, acesta este imposibilu: ele voru reveni în fiă-care și, până când nu voru fi aședate tôte poporele în drepturile lor naționale. Altfel nu se pôte, și decât deputații poporelor respective ar voi să facă altă politică, ar fi desavuați, căci conștiința s'a deșteptată nu numai la Germani — acesta nu trebuie considerat, ca o imputare — oi și la noi (Cehi) și la tôte poporele atât de tare încatu nief o forță din lume n'ar fi în stare s'o îndușească și totă politica îndreptată pentru a obține această îndușire, vatămă înflorirea și puterea statului și lă altereză în dezvoltarea sa națională. Rezolvirea tuturor certelor naționale este deci d'era întâia cestiune a Austriei, decât statul voescu să înflorească; această rezolvire trebuie să se întempe. Dér numai atunci pôte fi pace, când fiă-care va dobândi dreptul séu și liberalii trebuie să înceze a crede ceea, de ce au fostu prea ocupați până acuma, decât că densusii sunt în drept; trebuie să înceteze a crede, că o înțelegere se va puté stabili, până când egala îndreptățire nu va fi interpretată ca „valore egală” și ca „pozițiune egală.”

Amu anunțată deja, că în curându se va desvelu statua honveđilor oăđuți la Buda. Comitetul centralu al honveđilor dela 48/49 a ținutu la 8 Aprilie n. o adunare, în care au luat hotăriri în merită cu privire la desvelirea statuei. Despre această adunare publică „Budapesti Hirlap” dela 9 Aprilie unu raportu mai detaliat. Ideia fundamentală a planului s'erbărilor este, ca să aibă caracteru îndoit: „s'erbarea lealității și a iertării”, din care oasă s'a făcutu propunerea, ca ea să se amâne pe ziua de 8 Iunie. Honveđii voru da caracterul s'erbării, guvernul să ia și elu parte, ba să fiă invitată și primatele a ceti missa și în fine o deputată a honveđilor să ducă o adresă de supunere Majestății Sale monarhului, decât se va afla atunci în Budapesta, decât însă nu, atunci adresa să o predea ministrului președinte. În programul s'erbărilor se nu se facă amintire despre armata comună și despre honveđimea din activitate. În raportul numitei foi se mai dice, că mulți s'au opus, ca desvelirea statuei să se facă în 21 Maiu, pentru că această este ziua în care armata austriacă a fostu învinsă. Nu se scie decât hotăriri acestea voru rămâne statornice. Se dice însă, că ministrul Weckerle ar fi declarat, că decât s'erbările desvelirii statuei se vor face în 8 Iunie, atunci în frunte cu toți membrii cabinetului se sară presenta în ținută de gală, decât însă nu, atunci va rămâne acasă. „Budapesti Hirlap” considera de o mare

concesiune față cu armata comună imprevjurarea, că comitetul centralu al honveđilor a hotărît să nu se facă nief o s'erbare în cimiteru, nief să nu se înconuneze mormântul honveđilor oăđuți, ca nu cumva să se mai ivescă o a doua afacere Hentzi. Cu tôte opoziția d-lui Weckerle însă, președintele adunării a enunțată ziua de 21 Maiu, ca și a desvelirii statuei și a s'erbărilor.

Scirile telegrafice mai noue, ce sosescu din S'erbă, vorbescu de-o mare crisă internă prin care trece această țărîșoră. Dela ultimele algeri dietale situația politică din regatul s'erbescu s'a încurcatu foarte réu și nori posomorți se înalță pe orizontul S'erbăiei. Este sciutu, că partida liberală a eșitu mai multu învinsă decâtu învingătoare la algeri, pe când radicalii s'au întăritu puternicu. Urmările frecărilor mari dintre aceste două partide sunt funeste, căci ce pôte fi mai funestă decât hotărirea radicalilor de a nu mai lua parte la desbaterele S'upștinei? Hotărirea acesta involve în sine unu felu de lovitură de stat, de vreme ce este sciutu, că în sensul constituției, legislativa s'erbescă numai atunci pôte funcționa, când are 67 membri. Cifra acesta însă nu va puté fi atinsă, decât radicalii și progresiștii voru părăsi S'upștina, liberalii reprezentându ađi numai 65 de voturi. Guvernul și partida liberală vedendu acesta se légă de ultimul pașu de scăpare: vré să nulifice mandatele deputaților și să provoce poporul a face noue algeri. Expedientul acesta, deși foarte periculosu pentru pacea și ordinea publică, dá puțină speranță liberalilor s'erbă. Voru fi d'era noue lupte, noue v'ersări de sânge. Cu ajutorul gloanțului și alu baionetelor pôte să succedă liberalilor a-și înșgheba o majoritate, d'ér chiar și în casul acesta este foarte cu greu a crede, că partida radicală se ve liniști, din contră e mare temerea de o revoluția. Șefii partidei liberale au adresat unu manifestu către poporu în care dicu, că sunt hotărîți ași susține mandatele chiar cu prețulu v'ersării de sânge. În sensul acesta primescu și „Daily Chronicle” o corespondență din Belgradi, în care se descrie situația, ca fiindu foarte seriósă. T'era stă pe pragul revoluțiunei — dice corespondentul numitei foi — regența va fi alungată.

SCIRILE ŢILEI.

— 31 Martie.

Spaima Ungurilor. Se telegrafiază din P'jona, că din America sosescu aproape în fiecare săptămână lăđi cu tipărituri „agitatorice” contra Ungariei. Tipăriturile aceste sunt răspândite printre Slovaci din Ungaria nordică. Procurorul unghurescu, Victor Kramolin, care a susținutu acusa în procesul lui

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

In gura chiților.

Novelă de A. Oscar Klausmann.

(12) (Urmare.)

Nóptea ce-o petrecuse Carol Angermann a fostu cea mai infricoșată din viața sa. Ea'i p'arū nemărginitu de lungă. Lampa se stinsese mai înainte de a se face dimineță, însă când primele d'ori ale zilei străbătură în pivnița simți Angermann o mângăere. Elu se adencă într'unu somn din care însă visuri infricoșate îl redeșteptară. Elu credea deja, că l'au uitat, când îngrijitorul séu intră și dice: „Trebuie să plec în séra acesta, s'a ivit o schimbare favorabilă pentru d-ta, deóre-ce nu se mai aude nimicu despre amiculu d-tale Lang. Se pare, că te a p'arșitu, ér ospetarul de aici pare că nu voescu să cheltuască sume mari de dolari. Destulă pagubă i-ai causat prin fapta d-tale nenorocită. Vei puté să plec cu o corabiă, care se află

deja în Growers Cliff și care în câte-va ore va părăsi portul. Noi te vomu duce oătră séra cu o trăsură spre țermul unde ne va aștepta o luntre a corăbiei. Bagajulu ți-lu vei lăsa aici. Pădesce-te de a veni v'odată în Boston. Poliția încă nu scie nimica despre asasinatul, ce l'ai s'ev'șit, d'ér mă tem, că va sci în curându. Dacă te vei reintorce vre odată vei fi spândurat fără milă. Mulțamescu lui Dumneșcu, decât vei puté mâne părăsi portul mai înainte de a sosi escadra germană. „Frey” se află încă în port, ér pe d-ta încă totu te caută.”

„Ai puté”, întrebă Angermann, „s-mi înlesnescu trimiteră unei epistole?”

„O scrisore?”, întrebă cu bănușă necunoscutu. „Ce, ești nebun? O scrisore, pentru ca să ți dea de urmă, pentru-că se ne nenorocesc pe toți! — Cui vréi să-i scri?”

„Verișorei mele” dice Angermann.

„Ah, lasă comediile la o parte!” răspunse străinul, „mai târziu vei puté scrie, când tôte voru fi uitate.”

„Cătră améđi ține-te gata, ca să fi transportat de aici. Firescu, că trebuie să ți iei alte haine. Mai ai ceva la d-ta, ce să fiă de preț?”

Angermann își oătu prin buzunare și dice în fine: „Am avutu câți-va bani în pungă mea atunci, când am fostu venit la uscat. Dér mi-au dispărutu.”

„De sigură că în timpul încăerării” răspunse repede străinul. „Când te-a trântit la pământ, ți-a fi căduț și pungă.”

„Mai am încă și oșornicul” dice Angermann.

Străinul îl esamină și dice: „Nu prea faci parale! Gândesce-te, pôte totu mai ai unde-va bani. Eu sciu că voi matrosii purtați cu voi banii voștri.”

Angermann scose în fine trei piese de aur, cari erau cusute în căptușela pantalonilor.

„Eu amu gândit erti” dice străinul, „e puțin, d'ér totuși îți voru puté cumpăra nisce haine vechi, căci cu aceste sângerate nu vei puté merge pe stradă. Îți voru aduce apă ca să te speli.”

După câtu timp se întorse streinul urmat de ajutorul séu, care înainte îi adusesse lui Angermann mâncare și beuturi. Angermann incepu să se gătescă, d'ér când aruncă o privire în oglindă se întorse înspăimântat inapoi, căci era palid și perit la față. Îi mai dete o bucată de pâne și ceva brânză, afară de aceea unu ulcioru de apă, căci acum nu-lu mai tractau ca mai înainte. „Culcă-te”, dice streinul „pe mătreața acesta, și oeroă-te să adormi, deóre-ce deséră vei avé să faci pe josu drumu lung.”

Angermann se culcă și perspectiva de a se vedé éráși în aeru liberu îl liniștise întru oătu, deși soia, că viața pe corabiă e foarte aspră. Dér ce-i pasă lui de aceste. Pôte în curându s'orte fi va lua viața, care era acum pentru elu numai o sarcină. Acum după ce scie, ce s'orte îl așteptă, căđu într'o apatiă adencă. Elu simți o ostenelă crescendă și în curându oăđu într'unu somn adencă. — — — — —

[Va urma.]

Hurban-Vajansky, a făcutu arătare și a cerut retragerea debitului postal de la diarele slovace americane „Slovak America”, „Swetto” și „Pravda”. Această măsură despotică a procurorului Kramolin a turburat multă spiritele între Slovaci. — Ce să i faci însă, decât Ungurii se temă de adevăr, ca dracu de tămăia?

—x—

Adunare oprită. Din Arad primim scirea, că adunarea alegătorilor români convocată pe ziua de 1/13 Aprilie în sala hotelului „Crucea albă” din Arad, a fost oprită de autoritatea politică. Această măsură despotică a pricunit adună și legitimă indignație în popor.

—x—

Primatele Vaszary în gura morții. Mare senzație a produsu pretutindeni un atentat la viața primatului Claudiu Vaszary. Atentatorul, Mihail Csolies, a cerut primatului audiență, în care i-a prezentat o rugare. Primatele l'a primit, rugarea însă i-a refuzat-o. Csolies, cuprins de furiile urei, a scos un cuțit și s'a aruncat asupra primatului, der în momentul acela intră în salonul de primire secretarul Kohl, care a pășit între atentator și primat. Kohl a primit două rani grave. Primatele de spaimă a leșinat și a cădat la pământ.

—x—

Avisu. Adunarea alegătorilor români din cercurile Alba-Iulia, Vințulu de Jos și Ighiu dincă de dealul mare fiindu concesi prin rezoluțiunea primarului din Alba-Iulia Nr. 98/93 B1 din 10 Aprilie, se va ține *Joi în 1 (13) Aprilie* în grădina Hotelului La „Sora”. Se invită deci domniile alegătorii a lua parte spre a delibera asupra punctelor deja statorice în convocatorul de mai înainte. Alba-Iulia, 10 Aprilie 1893. Nicolau Ivanu adm. prot.; Simeoniu Micu, rotopopu.

—x—

Cutremure de pământ. În după amedă zilei de 8 Aprilie s'au întâmplat o mulțime de cutremure de pământ începând din Slavonia sudică până la pasul Turnu-roșu, adică în Ungaria de sud. Afară de cutremure s'au mai întâmplat și așa numită „fuga pământului” care mai tare s'a observat în Belgrad, Zimony, Panciova, Alibunar, Eszek și Baziaș. Cutremurele de pământ s'au simțit în: Aiud, Alba-Iulia, Slatina, Deva, Seghedin, Baziaș, Lupeni, Gombos, Eszek, Lugoș, Arad, Zimony, Titel, Petrovan, Alibunar, Panciova, Baccherechul mare, Periasu, Rova-Ujfalu, Mako, Drencova, Belgrad și Sabaș. În cele mai multe locuri s'au despicat pereții caselor, obiectele atârșate au cădat, iar ocol au urmat furtuni mari, ba s'au repetat chiar cutremurele. — Ziua de 8 Aprilie a fost una dintre zilele critice ale lui Falb: în luna această vom mai avé o astfel de pricizie, în 16 Aprilie, pe când Falb procese o totală întunecime de soare, — cea din urmă în acestu secol.

—x—

Episcopii catolice în Bulgaria. Din Roma se telegrafiază, că secretarul papal, Rampolla, a început pertractări cu guvernul bulgar în scopul de a se infița în Bulgaria două episcopii catolice. Principele Ferdinand a primit cu mare bucurie propunerea Papei.

—x—

Succesul unui tineru român în America. Se vestese, că la ultimele examene ale cursului de medicină dentistică dela universitatea din Baltimore (America), cel care a obținut primele premii pentru partea operatorie și tehnică, precum și o mențiune onorabilă pentru partea teoretică, a fost un tineru român, doctorul I. Crainicu. Felicităm pe compatriotul nostru pentru acestu frumos succes.

—x—

Prințul Bulgariei la Viena. Se asigură, că prințul Bulgariei va rămâne la Viena până luna viitoare. Apoi va pleca prin Regio la Pisa, unde va avé loc căsătoria la 20 Aprilie. Prințul a stat la palat până la 5 ore. El a primit vizita doctorului Pollitzer, care a constatat progresul spre vindecare făcutu de bola de urechi. Prințul a făcut în urmă o plimbare cu trăsura. La ministerul de externe, principele a depus o carte de vizită pentru d. Kainoky. D-nii Stambulov și Grecov s'au înscris la prințesa Clementina.

Nou abonamentu la GAZETA TRANSILVANIEI

**Cu 1 Aprilie 1893 st. v.
se deschide nou abonamentu,
la care invităm pe toți amicii și
sprijintorii foiei noastre.**

Prețulu abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:

pe unu anu 12 fl.
pe șese luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe unu anu 40 franci
pe șese luni 20 „
pe trei luni 10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe unu anu 2 fl.
pe șese luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe unu anu 8 franci
pe șese luni 4 „

Abonarea se pôte face mai ușor
prin **mandate postale.**

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

Din congregațiunea comitatului Brașov.

BRAȘOVU, 11 Aprilie n.

Sâmbăta trecută a fostu adunarea extraordinară a congregațiunii Comitatului Brașov. La ordinea zilei era pusă mai întâi chestiunea executării art. de lege 4 din 1893 privitoru la mărirea salariilor funcționarilor comitatensi. Dotațiunea pentru an. 1893 s'a măritu cu 4000 fl. De aci s'a decisu a se regula salariile mai mică de 500 fl. așa ca să ajungă la suma de 500 fl. ér din restu să se mărescă toate salariile amployaților comitatensi cu 9%.

Dintre celelalte puncte ale ordinea zilei, mai puțin însemnate, notăm aici încă hotărârea vicespanului privitoru la ducerea apăductului în spitalul militar. Până la porta spitalului, care este proprietate a comitatului, va purta orașulu cheltueile apăductului, ér de aici acesta va fi condus în spital. — În fine se aprobă decisiunile privitoru la legarea comunelor din comitat cu Brașovulu și cu prefectura printr'o rețea telefonică.

După terminarea acestor agende, au venit la ordinea zilei „representațiunile altor comitate.” Au fostu sositu adevă și aici representațiunile orașului Budapesta și a comitatului Zemplin, care sprijinesc *programu politicu bisericescu* a guvernului și invită și pe comitatulu Brașovului a se alătura la manifestațiunea lor de aprobare.

Majoritatea membrilor sași ai congregațiunii au dovedit și de astădată, că atunc, când li-se pare oportunu, știu să fiă chiar mai guvernamental, decâtu guvernamentalii. Ei au părțintu primirea unei representațiunii către dietă și guvern în care cu bucurie este salutat programul bisericescu politicu al guvernului în numele comitatului Brașov și se face cererea, ca guvernulu să stăruiască, ca „*cât mai în grabă*” să fiă aduse respectivele proiecte de lege.

Și această representațiune și cerere se face în „sigura conștiință”, că ea ar corăspunde dorinței și voinței *marei majorități a poporațiunii comitatului* (!?) Bine a știu preotulu evang. Hubbes, că ar fi multu mai acomodatu adevărului, decât s'ar vorbi în representațiune numai de dorința *majorității congregațiunii comitatului*.

Cel dintăi vorbitoru a fostu advocatul C. Schnell. El a interpretat cuvintele întrebunțate de d-lu fișpan în discursul său de deschidere, că „comitatulu va privi de a sa *datoriă patriotică și morală* să îmbrățișeze programul bisericescu politicu al guvernului, așa că a susținut din parte-și, că „*fiicere omu cultu*” trebuie să se simtă atrasu de

principiile cuprinse în programul bisericescu politicu al guvernului, cari ar însemna unu „adeverat progresu” în viața statului. D-lu Schnell părținesce prin urmare călduros reprezentatiua propusă.

Urméza la cuvântu d-lu advocatul I. Lengeru, care pledéza cu multă vervă și cu argumente tari în contra programului bisericescu politicu a guvernului, arătându mai ales, că nu este și nu se simte necesitatea de a se introduce matriculele și căsătoria civilă, că scopulu este de a dărma vechia clădire religioasă, morală și socială și a-o înlocui prin aș totputernicia statului, pe care nisuesc acuma a-lu face naționalu-maghiaru unitar. (Aici președintele îl admoniează să vorbescă la obiectu). Lengeru propuse a se adresa guvernului o representațiune, în care să se ceră ca să ia dela ordinea zilei programul bisericescu politicu.

Preotulu săsescu Schiel dișe, că statulu idealu e departe de a se puté realiza și că principiile pretinse liberale ale guvernului potú fi judecate numai după ce vorú fi cunoscute respectivele proiecte de lege, de aceea propune să s'amâne până atunci discussiunea de față.

Advocatul Harmath nu aprobă vederile lui Lengeru și este cu trupú și sufletu pentru introducerea reformelor bisericescu politice. De ce, dișe elu, să nu dărímăm vechia clădire, ca să putem rădica una nouă în locul ei? Părținesce representațiua propusă.

Dr. A. Mureșianu, luând apoi cuvântulu în limba română, dișe între altele, că nu se tratéza aici atât de înlocuirea unei clădiri vechi cu una nouă, ci e vorba mai multu de a se soi, ce se va întâmpla cu aceia, pentru a cărora adăpostire e destinată clădirea, ce va fi cu interesele de existență ale bisericilor și natiunilor diferite din acestu stat, decât se vorú introduce reforme noué, cari vorú mărgini cerculu de libertate alu individualității lorú și pe tărém bisericescu în favórea nisuiunilor de centralizare și de maghiarizare? Căci să nu uităm, că nu trăim într'unu statu naționalu omogenu, ci într'unu statu de mai multe limbi, într'unu statu de naționalități.

Președintele (fișpanulu) întrerupe pe vorbitoru dișându, că deși nu pricepe limba română, a înțelesu că d-sa nu vorbesce la obiect (sic) și lú rógă a nu atinge aici chestiuni, ce nu sunt la obiectu.

Dr. Mureșianu, continuându, reclamă deplina libertate a cuvântului, arată că n'a dișu nimic, ce n'ar fi la locu, însăși legile unguresci ne spun că acestu stat nu este unu statu omogenu naționalu. Apoi arată ce mare deosebire este între dezvoltarea acestui stat și aceea a Franței, Germaniei etc. arată că aici la noi bisericile au nu numai o misiune religioasă-morală și culturală, ci și națională, luându sub scutul lorú individualitatea diferitelor popóre și că din acestu punctu de vedere nu este indiferentă pentru natiunile nemaghiare, când se accentuează din partea maghiară, că noile reforme bisericescu au speciala chiamare de a prefăce acestu stat mai ușor într'unu statu naționalu maghiaru unitar: de aceea Românii au protestat pretutindeni și în comitatulu acesta contra tendințelor acestora de centralizare și de maghiarizare...

Președintele (iritat). Deórece d-lu vorbitoru și după prima mea admoniare continuă de a atinge chestiuni ce nu sunt la obiectu, *și detragu cuvântulu*. (Senzația).

După ce mai vorbesce advocatul Adam în favórea propunerei lui Schnell și preotulu Hubbes în înțelesulu mai sus arătat, discussiunea se încheie.

Puindu-se la votu propunerea lui Schnell ca să se primescă representațiua prezentată de comisiunea permanentă, această se primese cu majoritate de voturi. Toți Românii, ce erau de față, și vre-o 12-15 membri sași votéza în contra.

Așa se termină această ședință a congregațiunii, asupra căreia vom face observările noastre în deosebi.

Deputatú sinodalú cu 2 voturi.

Din protop. gr. c. alu Bobálnei, Aprilie 1893.

Unu lucru de totu curiosu s'a petrecutu în tractulu protopopescu gr. cat. alu Bobálnei (diecesa Lugoșului) cu ocaziunea alegerei deputaților sinodali pentru Sinodulu electoralu, convocatu la Blașiu pe ziua de 16 Aprilie a. c. Meritá a se aduce acestu lucru la publicitate, spre a se soi, cum se judecă și prețuescu pe aici interesele mai înalte bisericescu.

Tractulu Bobálnei numé 8 parohii, din cari la sinodulu ținutu în 28 Martie s'au prezentatú 5, și cinci preoți. Pându-se la ordine alegerea notarului *ad hoc*, unu preot, care este uniuulu teologu în tractu, a căpătatú 2 voturi împărțindu-se celelalte între alții. Președintele D-lu Aug. Blașianu observă, că 2 voturi suntú prea puține, deci după o nouă votare se alege altu preot.

Dér étá că îndată ese cuiulu din sacu! Dându-se locu alegerei deputatului, după 3 votări, doi preoți capătă câte 2 și două voturi. Acum trebuie să decidă votulu președintelui, însă în sensulu ordinațiunii consistoriale, emanată pentru acelu act, această votare a fostu interdișă, și cu toate aceste președintele votéza pentru reușirea deputatului său.

Contrațiunea este evidentă: preotulu alesu cu 2 voturi de notaru *ad hoc* a fostu respinsu, ér deputatulu totu cu 2 voturi — pe lângă neobservarea ordinațiunii esprese — a fostu admis. Prefrința nemotivată, dată acestui din urmă, nu are lipsă de comentari; ea dovedese de ajunsu principiile, de cari se conduce ómenii noștri.

Se trage deci atențiunea celor compețenți asupra acestui act ilegalu. Mergemu ca raculu.

X.

ULTIME SCIRI.

Viena, 10 Aprilie. După o scire din Varșovia a diarului „N. W. Tagblatt”, va avé locu o întrevedere între Țarul și între monarculu nostru Franciscu Iosifu. — Ambasadorulu, principele Lobanoff, se va întórece câtu mai curéndu la Viena, ca purtătorulu unei misiuni confidentiale.

Arad. 10 Aprilie. (Telegr. lui „Bud. Hirlap”). Episcopulu Mihail Pavel va călétori săptămána acesta la Blașiu, ca să ia parte la alegere, ca comisar regesc. Celalaltu comisar e br. Samuil Josika. Pavelu a declaratú(?) că e hotărítu a conduce alegerea cu totă energia față de terorismulu, ce se așteptá din partea ultraștilor. Candidații suntú: episcopii Szabo dela Gherla, Mihalyi dela Lugoș, canoniculu Luran dela Oradea(?) și încă câțiva.

Telegr. part. a „Gaz. Trans.”

Dicio-St-Mărtinú, 11 Aprilie. Adunarea alegătorilor români din cercurile Bălăușeriu și D. St. Mărtinú a fostu fórté bine cercetată. Peste 500 de alegători preșenți. Au vorbit Branú, Muntenescu, Căluțiu și Macavei. Mare însuflețire.

Cestionariu istoricu

de

Nic. Densușianu.

(Urmare).

265. Ce se vorbesce pe acolo, unde erau în vechime *ocenele cele mai mari din țară?* — unde erau măgăziile cele mai mari de sare? — unde era deregătoriu mai înaltă a onelor?

266. (Intrebare specială pentru Transilvania). Care oane au fost acolo mai mari în vechime? — cele de la Uiora sau cele de la Turda? — nu se vorbesc cum-va să fi fost oane de sare sau vre-ună isvoră de apă sărată și la Slagna?

267. Ce se vorbesc, ce fel de omeni au început mai întâi să lucreze în ocnele de acolo?

268. Se află pe acolo vre-ună, locu, vre-ună sată, baie, părau ori baltă, cu nume de — Slatină? — Slotnă? — Bachnă? — Bochnă? — și dacă se află pe acolo urme de ocne vechi ori isvora de apă sărată?

269. Cum se numesc în general pe acolo isvora de apă sărată?

270. Câte clase de lucrători se află la ocne, și cum se numesc clasele aceste?

271. Ce fel de obiceiuri deosebite au omenii, care lucrează în ocne?

272. Ce fel de praznică țin ei în ară?

273. Ce sfântu său dină credă ei, că are putere peste ocne?

274. Ce cuvinte particulare întrebuințază lucrătorii din ocne cu privire la lucrările lor?

275. Ce se vorbesc, în ce țeri anume se transporta în vechime sarea din ocnele de acolo?

276. Cum se făcea în vechime transportul sărei? — pe apă ou luntrile și corăbiile? — ori pe uscată cu carele și cu caii?

277. Ce organizare aveau în vechime omenii, care se ocupau ou transportul sărei? — aveau ei vre-o căpetenie?

278. Ce obiceiuri aveau dinșii, și dacă mai țin obiceiurile aceste și astăzi?

279. Se află cum-va pe acolo vre-

ună munte ori delu numită „Marmure” — și dacă se găsesor acolo pietrii tăiate și alte urme, că în vechime se scotea marmure de acolo?

280. Se află cum-va pe acolo vre-ună locu, vre-ună sată, ori apă ou numele de Toplița? — ce se înțelege pe acolo sub numirea această? — se află cum-va acolo isvora de apă caldă și urme de scaldători vechi?

(Va urma.)

DIVERSE.

Un Serai vechiu. Vechiul Serai său mai bine dăș Top-Kapu-Serai, — unde Sultanul se duce în fie-care an la 15 a Ramadanului (luna postului torcesor care ține 29 de di, ca să se roge înaintea mantiei profetului Mohamed — e situată la capul Serai (Serai-Burno) aproape de Moscheia Aja-Sofia. Acest Serai bătrân, multămită terenului înalt pe care e situată, dominază intrarea în marea de Marmara, Bosforul și cornou de aur. Elu a fost până la suirea pe tronul lui Mahmud II reședința Sultanilor. Padișabul acesta și a strămutat reședința la Beşiktaei, lângă Bosfor, pe când actualul Sultan Abdul Hamid, locuesce în palatul Yıldiz-Kiosk situată la o mare înălțime îndărăt de Dolma-Begd-ke. Seraiul cel vechiu a ars la 1865 și odăile și turnurile, ori au mai rămas din elu servesc pentru păstrarea tesaurului imperial și a celor 7 reliquii sfinte, între care se află și

mantia profetului Mohamed. Negreșit, că drumul cel mai scurt dela capul Seraiului vechiu până la Dolma și vice-versa, e marea. Singurul Sultanul ar obiceiul în oele mai multe răduri să unergă pe uscată. Elu e escortat de un escadron de cavaleria și trece peste Thopane, Galata și noul pod „Sultavalioe”, până la Serai. După ce apue soarele se auunță printr'o lovitură de tună că portul e închis și dela ora acesta încolo nief un vaporu nu mai are voe să circule pe Bosfor. Regulamentul acesta e și acum în vigore și de aceea nu se pōie explica cum un vaporuș imperial s'a putut coci în timp de nopte ou o corabia străină despre care nimenea nu șia a cui e și de unde vine.

Renta de hârtie austr.	98.85
" " argint "	98.70
" " aur "	117.35
Losuri din 1860	149.60
Acții de-ale Băncei austro-ung .	988.—
" " " ung. de credit.	414.50
" " " aust. de credit.	315.40
Argint	—
Galbeni imp.	5.70
Napoleondori	9.70
Mărci imp. germ.	59.80 1/2
London (lire sterlinge)	122 15
Rente de corone austr.	96.85
" " ungară	95.65

Cursul pieței Brașov.

Din 12 April 1893.

Banconote rom. Cump.	9.60	Vënd.	9.64
Argint român. "	9.48	"	9.53
Napoleou-d'ori "	9.64	"	9.68
Galbeni "	5.60	"	5.65
Ruble rusesci "	1.26 1/2	"	—
Mărci germane "	59.—	"	59.70
Lire turcesci "	—	"	—
crisuri fone. Alb. 6%	101.—	"	—
" " 0.71 5%	—	"	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 April 1892.

Renta ung. de aur 4%	115.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% .	123.—
" " " " argint 4 1/2%	101.80
Obliq. 120.60 " de ost. I. emis. . . .	120.60
" " " " " " II "	—
" " " " " " III "	—
Bourri rurale ungare	96.75
" " croato-slav.	—
Despăgubirea dijmei de vin	97.50
Imprum. ung. ou premii.	153.75
Losuri pentru reg. Tisei și S-ghed. . .	144.—

Proprietar Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

FLEISCHER & COMP. Negoțator de vinuri.

Avemă onore a recomanda on. publicu depoul nostru de

VINURİ ALBE ȘI ROȘII

cele mai fine cu următoarele prețuri reduse.

Vinuri albe.

(Dessertu de ardealu.)

Ausbruk	fi. 1.20	litru.
Liebfrauenmilch	—80	"
Risling (tămăiose) eminentu.	—70	"
" finu	—50	"
Törökhegy	—60	"
Muskateller	—60	"
Burgundu albă	—70	"
Vinū de Ardellu, de masă 1892	—36	"
" " mai vechiu	—40	"

Vinuri roșii.

Vinū de Sicilia, noutate	36	pentru litru.
" Dalmatiu escelentū	30	" "
De Buda	40	" "
" deosebitu	70	" "
Pelinu	40	" "

Musteriilor de cantități mai mari le facem prețuri mai reduse.

Cu distincă stimă:

M. Fleischer & Comp.

89,1-8

Vinū oferitū este curatū mustū de struguri.

Vândare din pivnița la Eszterházy Nr. 25 în casa proprie.

Anunțiu.

Subscrisulă, avendū o erudițiune și pracsă vastă câștigată de ani îndelungați pe terenulū, și în ori-ce afacere economică și comercială, dorescū se fiu admisū în serviciulū vre-unei neguțatorii mare de cereale și produse comerciali, ori să fiu aplicatū ca economū la vre-o moșia cu deosebire din România și în acesta privință potū se fiu avisatū în Panciova (Ungaria).

ALECSA VOINA

Sub firma: Erste Pancsovaer Walzmühl-Actien-Gesellschaft.

90,1-4

„Patria” cassă de economii, societate pre acțiuni.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de comptabil la Patria se scrie concurs.

Salariulū inpreunatū cu postulū acesta face fi. 600 și 150 fi. banū de quartir.

Concursele proveđute cu documentele recerute spre adevierirea cualificațiunei depline pentru ocuparea acestui postū să se așterne subscrisei, până în 1 Maiū 1893. a. c.

Blașiu, din ședința direcțiunei ținută în 4 April 1893. st. n.

89,1-2.

Direcțiunea.

MOSTRE atrăgetore pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu său mai vedutū până acum pentru croitorii nefrancate.

Eu nu dau rabat de 2 1/2, seu 3 1/2, fi. pe metru, nief cadouri croitorilorū, cum face concurența, ci amū numai prețuri fixe netto pe metru pentru ca fiecare mușteriu să cumpere bunū și eftinū. Poftiți a vi se presenta numai caetele mele cu mostre. Totodată avertiđeștū a Vē pađi de anunțuri ale concurenței pentru ieftinătate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosking pentru onoratulū clerū stofe prescrie pentru uniforme funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree-uri, postavuri pentru biliarde și mese de jocū, loden obișnuitū și impermeabilū pentru rocuri de vânătoare, stofe de spălatū, pleduri de voiagiu dela fi. 4-14 etc.

Cine voiesce a cumpēra postavuri eftine, solide, trainice, din lână curatā, ēr nu sdrențe eftine și nu prețuescū nief cātū cusutulū croitorului, să se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchesteru austriei.)

Depositū permanentū de postavuri peste 1/2, milliōne florini.

Pentru a putea apreția marimea și eficacitatea stabilimentului, declarū că firma mea întreține esportulū celū mai mare de postavū din Europa fabricate de Kamgarn, mănunțurū pentru croitorie și o mare legatorie de mustre.

Spre a ve convinge despre tōte aceste invitū pe On. publicū a visita localurile spațioșe a stabilimentului de vëndare unde suntū ocupate 150 persone.

Trimiterea numai cu Ramburse.

Correspondenta în limba germană, boemă, maghiară, polonă, italiană, francesă și englesă. 40,14-24.

Fabrica de Portland-Cement din Brașov.

Recomandă escelentulū

Portland-Cement

cu prețuri eftine, care se pōte transporta dela ori și care stațiā a Căilorū ferate.

Depouri la

I. L. & A. Hesshaimer și R. Schmidt & C. Brașov.

54. 8-10.